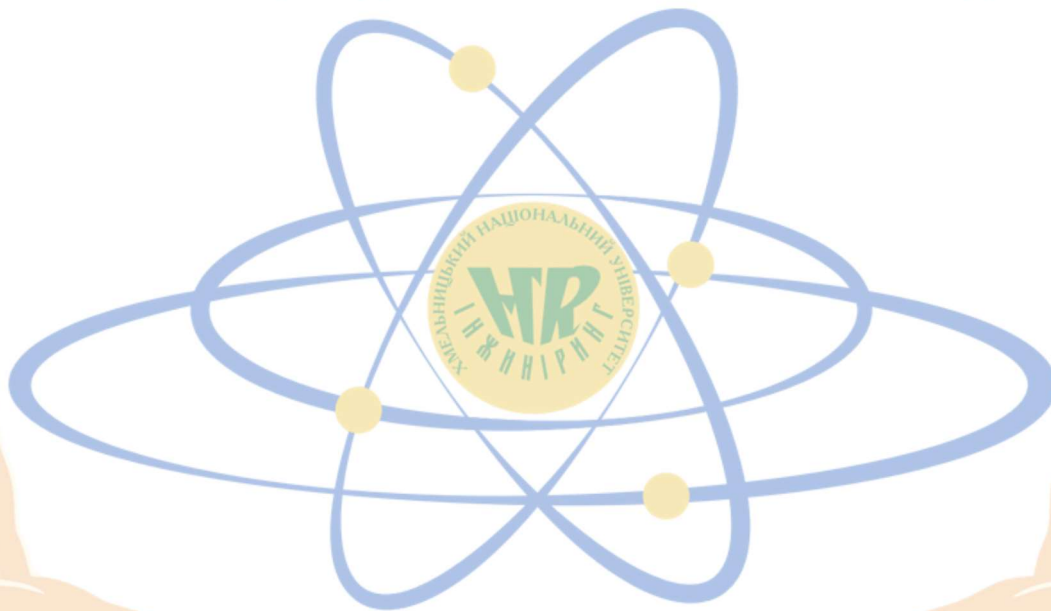

DATA-DRIVEN В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ ТА HR-ІНЖИНІРИНГУ У СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА МОЛОДІ

Хмельницький, 15 травня 2026 р.

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет
Інститут економіки промисловості НАН України
Академія економічних наук України
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України
Хмельницька міська рада
Хмельницька обласна військова адміністрація
Хмельницька торгово-промислова палата
Хмельницьке територіальне відділення Малої академії наук України
Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс»
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Полтавський університет економіки і торгівлі
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Громадська організація «Прогресивні»
Міжнародна фундація науковців та освітян
Спілка економістів України

DATA-DRIVEN В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ ТА HR-ІНЖИНІРИНГУ У СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

**МАТЕРІАЛИ IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА МОЛОДІ**

15 травня 2026 р.

м. Хмельницький

Володимир МАРКОВ

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ SMART-ЕКОНОМІКИ: ІМПЕРАТИВИ, ТРЕНДИ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ВЕКТОРИ 332

Анна ПАВЛИК

АНАЛІЗ РИНКУ DOOH 334

Ярослав РОНЬ

ПІДХІД ДО ДІАГНОСТИКИ ВІДПОВІДНОСТІ ВНУТРІШНІХ МОЖЛИВОСТЕЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ СФЕРИ ПОСЛУГ ЗОВНІШНІМ 337

Олена КІРДІНА, Олена СТЕШЕНКО

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА BLOCKCHAIN В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОМУ КОНТРОЛІ 339

Світлана БЕССОНОВА, Вікторія СУРГАН

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ 342

Леся ВОЛЯНСЬКА-САВЧУК, Костянтин ВОЛЯНСЬКИЙ

ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ТА ГОЛОВНОГО БОЛЮ НАПРУГИ НА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ HR-ІНЖИНІРИНГУ 344

Олександр ШУБАЛИЙ, Лілія ТУРЕВИЧ

ІНВЕСТИЦІЇ У ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ SMART-ЕКОНОМІКИ 347

Олена БОРИСЮК, Анастасія САМКО

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ: ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ 350

Ірина БУЛАХ, Вероніка УЛЬМЕР

DATA-DRIVEN ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ІНТЕГРАЦІЯ BIG DATA, BI ТА FİNTECH ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ 352

Артур ЧУБАК

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СТРЕСОМ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ 355

Віталій БАКАЙ, Іванна БОДНАР

БІЗНЕС-КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ SMART-ЕКОНОМІКИ 358

Євген ІОНІН, Анна ЩЕРБАТА

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ 361

Тетяна КУЧМІЙОВА, Людмила ГОРЬКА

БЛОКЧЕЙН ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У ЦИФРОВІЙ ПАРАДИГМІ РОЗВИТКУ 364

Віталій БАКАЙ, Валерія ЧЕРНЯВА

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНОМУ УПРАВЛІННІ 366

Олена КІРДІНА

д.е.н, професор,

професор кафедри фінансів, обліку і аудиту

Олена СТЕШЕНКО

к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту

Українського державного університету залізничного транспорту

м. Харків, Україна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА BLOCKCHAIN В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОМУ КОНТРОЛІ

Сучасний бухгалтерський облік і податковий контроль зазнають радикальної трансформації під впливом цифрових технологій, що змінюють класичні моделі ведення фінансової діяльності. Інтеграція автоматизованих систем, штучного інтелекту, аналітики великих даних та Blockchain забезпечує не лише підвищення точності та достовірності бухгалтерських записів, але й формує нову парадигму управління фінансами, де пріоритетом стає прозорість, безпека та оперативність прийняття рішень. Використання смарт-контрактів дозволяє автоматично виконувати фінансові і податкові зобов'язання, що мінімізує можливість людських помилок і шахрайських дій, забезпечує дотримання вимог законодавства та нормативно-правових актів, включаючи Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Національні Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку та Податковий кодекс України.

Blockchain у контексті бухгалтерського обліку формує незмінний розподілений реєстр, який гарантує цілісність і достовірність даних. Відсутність централізованого зберігання інформації дозволяє створювати умови для прозорого аудиту, що відповідає сучасним міжнародним практикам [1]. Смарт-контракти дозволяють автоматизувати виконання фінансових і податкових зобов'язань, що підвищує достовірність облікових даних і зменшує ризики шахрайства або маніпуляцій. Ця технологія гарантує перевірку правильності операцій у реальному часі та забезпечує можливість проведення аудиту без додаткових витрат на перевірку первинних документів, що відповідає принципам достовірності, безперервності і прозорості обліку, закріпленим в Національних Положеннях (Стандартах) бухгалтерського обліку та положеннях Податкового кодексу України.

Використання аналітичних великих даних (Big Data) створює можливість комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності, прогнозування грошових потоків, оцінки ризиків і виявлення відхилень у фінансових показниках [2]. Цифрові системи автоматично інтегрують дані з різних джерел, дозволяючи формувати аналітичні звіти, які забезпечують обґрунтовані управлінські рішення.

Впровадження штучного інтелекту для аналізу великих обсягів даних дозволяє швидко ідентифікувати потенційні порушення, недостовірні записи або помилки в обліку, що підвищує ефективність внутрішнього контролю та зниження фінансових ризиків.

Для системного розуміння змін, що відбуваються в обліковій сфері, доцільно провести порівняльний аналіз класичних підходів та інноваційних рішень, які базуються на застосуванні Blockchain, штучного інтелекту (ШІ) та Big Data.

Узагальнення ключових аспектів трансформації наведено у таблиці 1.

Проведений порівняльний аналіз свідчить, що перехід від традиційної моделі обліку до цифрової на основі Blockchain та ШІ зумовлює зміну фундаментальних принципів контролю. По-перше, забезпечується перехід від періодичного ретроспективного аудиту до безперервного моніторингу в реальному часі, що підвищує оперативність виявлення порушень. По-друге, застосування смарт-контрактів та незмінних реєстрів дозволяє трансформувати юридичну та матеріальну відповідальність працівників із декларативної на

технологічно обумовлену. По-третє, інтеграція Big Data та AI створює передумови для переходу від констатації минулих подій до прогнозного управління фінансовими ризиками та ресурсами.

Таблиця 1 – Порівняльна характеристика традиційної та цифрової парадигми бухгалтерського обліку і податкового контролю

Критерій порівняння	Традиційний підхід	Цифрова трансформація (Blockchain, AI, Big Data)
Модель ведення обліку	Централізована (ручне або автоматизоване введення, подвійний запис у регістрах)	Децентралізована (розподілений реєстр, потрібний запис)
Достовірність та цілісність даних	Залежить від людського фактору, потребує періодичних інвентаризацій та перевірок	Незмінність записів (immutability), криптографічне підтвердження кожної операції
Процедура контролю та аудиту	Ретроспективний, суцільний або вибіркового, високі трудовитрати на перевірку первинних документів	Безперервний аудит у реальному часі (real-time), віддалений доступ до оригіналів записів
Виконання зобов'язань	Договірне регулювання з подальшим контролем виконання сторонами	Смарт-контракти (автоматичне виконання при настанні умов, мінімізація спорів)
Аналітика та прогнозування	Обмежена аналітика на основі історичних даних, реактивне управління	Предиктивна аналітика (Big Data), моделювання ризиків, адаптивне управління
Відповідальність персоналу	Матеріальна та юридична (постфактум, на основі виявлених порушень)	Інтегрована цифрова підзвітність (відстеження ресурсів в режимі реального часу)

Узагальнено авторами на основі [3-5]

Впровадження цифрових технологій формує умови для інтеграції бухгалтерського обліку, фінансового контролю і податкового адміністрування в єдину систему управління, де автоматизація процесів, аналітика великих даних і Blockchain забезпечують достовірність, незмінність даних і повну прозорість фінансових операцій, що дозволяє виявляти ризики, прогнозувати наслідки господарських операцій та оптимізувати використання ресурсів, підвищувати ефективність використання ресурсів і забезпечувати відповідність нормативним вимогам, створюючи професійну, технологічно інтегровану систему контролю, що відповідає сучасним стандартам smart-економіки та цифрового управління.

Цифрові технології та Blockchain створюють нову якість бухгалтерського обліку і податкового контролю, де автоматизація, аналітика великих даних і незмінність записів формують високий рівень прозорості, відповідальності і ефективності управління фінансовими ресурсами. Впровадження таких технологій відповідає сучасним вимогам законодавства, міжнародним практикам та принципам НП(С)БО, забезпечуючи комплексний підхід до цифровізації обліку і контролю та формуючи науково обґрунтовану базу для розвитку управлінських стратегій у сучасних економічних умовах.

Практичним прикладом реалізації описаних підходів може слугувати впровадження Blockchain-платформи для автоматизації розрахунків з податком на додану вартість (ПДВ) на промисловому підприємстві. У такому випадку кожна господарська операція фіксується у розподіленому реєстрі з одночасною верифікацією контрагентів та формуванням податкової накладної у режимі реального часу. Смарт-контракт, інтегрований з обліковою системою підприємства та електронним кабінетом податкової служби, автоматично розраховує

податкові зобов'язання та податковий кредит, виключаючи можливість розбіжностей у даних між постачальником і покупцем. Результатом такого впровадження стає скорочення трудовитрат бухгалтерії на понад 40%, мінімізація ризиків блокування податкових накладних та усунення часових розривів між моментом відвантаження товарів та моментом їх податкового обліку.

Окрім податкової сфери, цифрові технології демонструють високу ефективність у сфері внутрішнього контролю за використанням матеріальних ресурсів. Інтеграція IoT-датчиків (інтернету речей) із Blockchain-реєстром дозволяє автоматично фіксувати факти надходження, переміщення та вибуття товарно-матеріальних цінностей без участі матеріально-відповідальної особи як посередника. Наприклад, при надходженні сировини на склад вагове обладнання з цифровим інтерфейсом генерує транзакцію, яка миттєво відображається в облікових реєстрах і не може бути ретроспективно змінена. Такий підхід трансформує природу матеріальної відповідальності: працівник звільняється від рутинної роботи з документального оформлення, зосереджуючись на оперативному управлінні запасами, а ризики нестач або надлишків знижуються за рахунок виключення людського фактору з процесу первинної реєстрації.

Таким чином, подальший розвиток цифровізації бухгалтерського обліку та податкового контролю пов'язаний із формуванням єдиного інформаційного простору, де облікові дані створюються безпосередньо на рівні здійснення господарських операцій, автоматично верифікуються контролюючими органами та інтегруються в управлінські аналітичні системи. Подальші наукові дослідження мають бути спрямовані на розробку методологічних підходів до адаптації нормативно-правової бази України до викликів децентралізованого обліку, зокрема щодо юридичного статусу смарт-контрактів, порядку проведення аудиту розподілених реєстрів та стандартизації форматів обміну даними між підприємствами та державними інституціями. Вирішення цих питань стане ключовою передумовою для масштабного впровадження інноваційних технологій у практичну діяльність суб'єктів господарювання та органів державного фінансового контролю.

Література

1. Скрипник С.В., Сливка Я.В., Музиченко Т.О. Блокчейн-технології в бухгалтерії: нові підходи до забезпечення прозорості та надійності фінансової звітності. *Економіка та суспільство* №66. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-34>
2. Нашкерська Г.В. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку: переваги та обмеження. *Фінанси України*/ 2023 № 3. С. 88-102. URL: https://finukr.org.ua/docs/FU_23_03_088_uk.pdf
3. Правдюк Н. Л., Лепетан І. М., Коваль Л. В. Блокчейн-технологія у бухгалтерському обліку: перспективи й наслідки впровадження. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практичної діяльності*. 2023. № 3. С. 7–20. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-3-1>
4. Могил Л. С. Порядок обліку операцій з криптовалютою як різновидом віртуальних активів. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. №2. С. 168-174. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.02.28>
5. Blockchain. KPMG technology risk insights. KPMG, 2021. URL: <https://kpmg.com/kpmgus/content/dam/kpmg/pdf/2023/blockchain.pdf>

Наукове видання

**DATA-DRIVEN В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ ТА
HR-ІНЖИНІРИНГУ У СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

**МАТЕРІАЛИ IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА МОЛОДІ**

15 травня 2026 р., м. Хмельницький

(українською та англійською мовами)